

Oplysninger

om Sportsfisket i Mæle- Espedalselven Høle Præstegjeld Ryfylke Fogderi Stavanger Amt 1890

a. Elvens naturlige Beskaffenhed m.V.

1. Er Elven i det heletaget meget, eller kun nogen lunde tjenlig for Sportsfiske ?

1) Kun nogenlunde god men i Forhold til Vandmængden og Fiskepladsernes Beskaffenhed, maa den ansees som brugbar og vilde Fiskemængden ved en heldig Fredning snart fornyes.
2. Har Elven tidligere været bortleiet til Sportsfiske, og i saafald for hvilken Sum, og med hvilket Resultat ?

2) Delvis til P. Johnsen i Stavanger; resultatet har enkelte Aar under gunstige Vandforholde været særdeles tilfredsstillende. Iflg. Meddelelse fra Overrettsakfører P. Johnsen er den aarlige Afgift. kr. 589,30.
3. Foregaa Fiskeriet paa de forskjellige Fiskepladse fra Land eller fra Baad ?

3) Fra Land i Elven, men fra Baad i Espedals- og Røsdalsvandene.
4. Er Adkomsten til Fiskepladsene let eller besværlig ? Tilbaads eller tillands ?

4) Let, saavel fra Land som fra Baad.
5. I hvilken eller i hvilke Maaneder kan Fisket med Nytte udøves, og naar pleier det at være bedst ?

5) Juni, Juli og August, helst i Juli hvor da meget bra Vandforholde.
6. Hvad er Fisken sædvanlige Størrelse ? Hvor stor kan den faaes ? Hvor stor har den i Fortiden været fanget ?

6) Lax 4-6 kg, 8-15 kg, 18 kg. Søørret 3-6 kg, 7 kg.
7. Hvormange tjenlige Fiskepladse er der i Elven ? Giv en nærmere Forklaring om de forskjellige Pladse Godhed og om deres Afstand saavel indbyrdes som fra Standkvarteret ?

7) De væsentligste Fiskepladsene:

- Helleberghølen	ca 200 m lang,	fra Søen 10 m
- Garhushølen	ca 120 m lang,	fra Søen 1 Km
- Trangehølen	ca 20-30 m lang	fra Søen 2 1/4 Km
- Kleppehølerne		fra Søen 2 3/4 Km
(4 Smaahøle ved Gaarden Kleppa)		
- Drivflothølerne (3 Smaahøle)		fra Søen 3 1/4 Km
- Børrelashølen (?)	ca 200 m lang	fra Søen 4 1/2 Km
- Storehølen	ca. 175 m lang	fra Søen 5 Km
- Praumshølen (?)	ca. 150 m lang	fra Søen 5 1/2 Km
- Espedalshølerne - 4 Smaahøle		fra Søen 6 Km
- Stenshølen	ca. 130 m lang	fra Søen 6 1/4 Km

- Fra Espedal op til Vandet er der nogle mindre Høle.
- Espedalsvandet 3 1/2 Km langt, fra Søen 8 Km
- Dessuden kan der særlig paa Høsten fiskes paa den korte Elvestrekning mellom Espedals- og Røsdalsvandet i de saakaldte Loner paa flere Steder. Fiskepladsernes godhed afhænger meget paa Vandstanden i Elven til de forskjellige Tider.

b. Lokale Forhold m.m.

- 8) Hvor mange Fiskerieiere findes der ?
8) 1890: 36 Fiskeberettigede.
- 9) Er der Adgang til bekvemt Logis ? Til hvilken Pris ?
9) Ja, ved den nedre Del af Elven, har Lars Mæle og Martin Helle; ved den øvre Del - Espedalen hos Laurits Løland. Prisen varierer.
- 10) Hvor mange Værelser ?
10) 2-8 Værelser.
- 11) Hvilke Levnetsmidler kan faaes paa Stedet ?
11) Kun almindelige Landsvarer, men let Adgang fra Stavanger.
- 12) Hvor langt ligger Stedet fra Dampskibsanløp, og hvor ofte anløbes dette ?
12) Lige ved Elvemundingen, 4 Gange ugentlig.
13. Er mange paa Stedet vant til at mottage Reisende eller Sommergjæster ?
13) Ja, lidt. Fiskere og Sommergjæster fra Stavanger.
14. Er der Adgang til at erholde Hest og Kjøretøi, enten for Fisketure eller iøvrigt ?
14) Saa nogenlunde, riktignok daarlige Kjøregreier.
15. Er der noegn paa Stedet, der taler fremmede Sprog ?
15) Nei, ingen.
16. I Tilfælde Forhandling om Leie af Elven, til hvem kan man da henvende sig ? Taler eller skriver ved kommende fremmede Sprog ?
16) Lars O. Mæle, eller F. Egeland - Fossan postkontor.
17. Angiv saavidt muligt tilnærmelsesvis den sædvanlige aarlige Leieafgift for Elven ?
17) I 1890 er Elven bortleiet til 2 Sportsfiskere, den nedre Del til P. Johnsen og den øvre Del ved Espedalen til Sagf. Sømme og Cand. Normann i Stavanger. Leien for den hele Elv inclusive Fisket i Elvemundingen og Søen kan vel sættes til 12 á 1300 Kroner aarlig, derimod kun Stangfiske uden de andre Fiskerettigheder sættes til 5 á 600 Kr. aarlig. I 1890 eller 1891 blev Leiekontrakt ordnet saaledes, at hele Elven med Espedalsvandet leid til et Fiskelag paa 8 Personer (hvoriblandt ORSagfører P. Johnsen for Kr. 589,30 aarlig.

c. Andet der kan være af Interesse for Sports-mænd m.V.

Stedet har meget faa andre naturlige Herligheder eller Adspredelser at byde Besøgende.

1890
Joh. O. Simonnæs
(sign)

Brev/rapport til Fiskeriinspektøren etter besøket i Espedal:

”Bergen i Desember 1890

Den 31 August d. Aa. besøgte jeg Vasdraget. Med Hensyn til Fiskeforholdene ved Mæleelven, har jeg paa Foranledning af Sagf. Sømme og Cand. Normann i Stavanger før meddelt Hr. Inspektøren min Formening herom, og skal jeg kun tilføie at Forholdene mellom de 2 Sportsparter, Herr Johnsen paa den ene Siden og Sømme og Normann paa den Anden, ikke saavidt mig bekjendt endnu er ordnet og bliver vel neppe før neste Aar. Skulle imidlertid Leiekontraktene annulleres af en eller anden Grund og Elven gaa tilbage til Eierne, ville jeg da anbefale at Skjøn ang. Midstrømslinien kunne ordnes og muligens at der blir ansat Opsyn særlig ved den nedre Del af Elven.

Indtil videre bliver saaledes neppe noget at udrette for det Offentlige. Hvad jeg ellers kunde have at bemerke, har jeg noteret til senere Iakttagelse. ”

*Joh. O. Simonnæs
(sign)*